

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félévre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor.
félévre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11

Kiadóhivatal:

HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

A titok.

Még ma sem tudták, még a legbeavatottabbak sem tudták: mi lesz? Amióta Khuen Héderváry gróf és Fehérváry báró kijelentették Bécsben a magyar és osztrák ujságírók előtt: »ma Budapestre utazunk«, azóta ennél a kijelentésnél egyéb határozott kijelentést a nyilvánosság előtt nem hangoztattak. Pedig tegnap este hosszasan konferáltak a Lloyd épületben, s Khuen Héderváry állítólag kedvező benyomást tett a szabadelvű párt összes frakcióira.

A függetlenségi párt türelmetlen e bizonytalan helyzetben, s hogy a politikai életet megbénító bizonytalanságot szétszlassa, az elnapolt országgyűlés egybehívását kérte, a házszabályok 252. §-a alapján már tegnap. Valószínűnek tartjuk azonban, hogy mire kérelmüket a házelnök teljesíti, akkorra már a bizonytalanság szétfoszlott.

Jellemző a helyzetre, hogy még ma reggel azt sem tudták bizonyosan, vajjon Khuen Héderváry formális megbízatást kapott-e kabinet alakítására vagy nem. És ha ez aggodalmakat keltett, úgy még inkább növelte az aggodalmat, hogy Khuen Héderváry programja is teljesen ismeretlen maradt.

Ki tudja, minő alapon akarja Bécsben határozottan körvonalozott megbízatását foganatosítani. Igaz, hogy mindenek előtt csak egy feladatot láthat maga előtt, a ház munkaképességének helyreállítását, de nagy kérdés, hogy e munkaképesség helyreállítható lesz-e nagyobb felforgatások nélkül, s a bizonyára dicsérendő törekvés nem vonja-e esetleg maga után a ház feloszlását. Mert az letagadhatatlan, hogy a függetlenségi párt engedmények nélkül a már megkezdett technikai obstrukciót csak vehemensebbül fogja folytatni. A klotür behozatala bizonyára nem lesz alkalmas eszköz a munkaképesség helyreállításához.

A pártoknak egymás elleni állásfoglalása úgy szólván teljesen lehetetlenné teszi a munkaképesség helyreállításának,

illetve a helyreállítás első és fő feltételének megvalósítását. Nem hisszük, hogy felforgatás nélkül visszaállítható a parlamenti pártoknak egymás közötti természetes viszonyát, pedig ez egyik fő feltétel. Nehéz dolog ez már csak azért is, mert hiszen a szabadelvű pártban észlelhető visszavonások is akadályokként merülnek föl.

De a természetes viszony helyreállításának egy másik feltételét sem hagyhatjuk figyelmen kívül. És ez az ellenzék aspirációinak elfogulatlan mérlegelése, amennyiben ezek az óhajok reális alapon nyugosznak, s a nemzetnek csakúgyan reális szükségletéből fakadnak. Ha a megbízandó miniszterelnök ezen feltételeket összhangba tudja hozni, akkor megoldotta nagy feladatait.

Ugy mondják, úgy hírlik, hogy Khuen Héderváry ismeri e feltételeket és épen azért mer a nagy munkára vállalkozni. A politikai optimizmus e hírből bátran következtethetne arra, hogy az új megbízottnak nemzeti engedményei vannak; a pesszimizmus azonban arra is gondolhat, hogy a megbízott agresszív fellépésének válságos intézkedések lehetnek következményei, amelyek az új választások szükségességét vonják okvetlenül maguk után.

Pedig az is nagy baj lehetne. És úgy látszik Khuen Héderváry tudja, hogy ma Magyarországon nem lehet efemer változtatással beérni, mert minden efemer jelleg csak méginkább akadálya lesz az állami élet fejlődésének és haladásának.

És itt is ismét csak az a kérdés merül föl, vajjon állandó változtatás lehetséges-e engedmények nélkül? Ugy mondják mindenütt, hogy nem.

A legközelebbi jövő eldönti a kérdések egész halmazát, megoldja a gordiusi csomót. Az állami élet békés és csak így egészséges fejlődésének érdekében kívánhatjuk, hogy e megoldás ne legyen olyan, mint ahogyan Nagy Sándor oldotta meg a gordiusi csomót.

A helyzet.

Változatlan. Tény az, hogy Fehérváry Géza báró kezd engedményeket hangoztatni, de csak olyanokat, hogy ne bántsák a hadsereg német egységét, Khuen Héderváry különben ma visszautazik Bécsbe, hogy a helyzetről referáljon. Holnap vagy holnapután ismét vissza jön Budapestre. Állítólag a bán is helyeselte a békés és erőszak nélküli politikát.

Ipartestületeink működése.

Csendesen, észrevétlenül működtek megyei ipartestületeink, s majdnem valamennyinek van kérése, melynek telejtsítésétől tagjai helyzetének javítását várja. Itt soroljuk föl néhány testületnek a szegedi kamarához intézett panaszait, melyek a munkálkodás letagadhatatlan bizonyítékai:

A csurogi ipartestület, mely az 1902. év végén alakult, különösen panaszkodik a különböző iparcikkkel való házalás miatt és a kerületi betegsegélyző pénztár működése ellen emel kifogást, mely szerinte nem felel meg a vidéki iparosok érdekeinek.

A zsablyai ipartestület különösen a kontár mesterek ellen tesz panaszt, akiknek konkurencziájától az iparhatóság nem tudja őket megvédeni.

A torzsai ipartestület a nagy, egyenlőtlen verseny sulyáról panaszkodik, melynek következtetéséül az iparosok nagy része kívándorolni kénytelen.

A bácsalmási ipartestület panaszai főleg arra vonatkoznak, hogy a mesterek és tanoncok nyilvántartása hiányos, amennyiben igen sok igazolvány nélküli mester és be nem jelentett tanonc dolgozik a községben.

A bajmoki ipartestület a következőkben közli kéréseit:

1. Kis- és nagyközségekben minden kisiparos (ide nem értve gyárost) maximum 3 tanoncnál többet ne alkalmazhasson s csak olyképpen, hogy évenként csak egyet vehessen fel, mert ezáltal több s jobb kereset nyújtatnék a sok kereset nélküli segédnek és a tanoncok jobban a műhelyhez szoknának, mint külmunkára, kevesebb számuknál fogva.

2. Az ipartestület az 1884. XVII. t.-cz. 127. §-ában előírt s a hozzátartozó iparosok és ezek segédzemélyzetére nézve minden panaszt és kihágást első fokulag intézze el, illetve bírálja el s szabhasson ki bírságot a törvény szakaszai értelmében, mert ezáltal eleje vétetnék a sok kellemetlen időveszte-

getésnek s rossz időjárás alkalmával a járás székhelyén lakó, (más község) főszolgabíró (I-ső fokú iparhatóság) előtt való megjelenésnek, ami néha sok költséggel is jár.

3. Nemcsak a kihágó iparos, hanem a kihágást előidéző felfogadó, vagyis, ki igazolás nélkül fogad fel, — büntetendő legyen; ez által eleje vétetnék a sok kontárkodásnak.

4. Idegen vállalkozó helyben a testület tudta nélkül vagyis bejelentés (igazoltság) nélkül ne vállalhasson munkát s a testület terheihez a helybeli iparosok arányában hozzájárulni tartozzék.

A kulai ipartestület a vásárügy és az iparosok nyugdíj-ügyének rendezését kívánja.

A bácsszenttamási ipartestület szintén a vásárok csökkentését és az ipari szakiskolák létszámának emelését tartja kívánatosnak.

A gajdobrai ipartestület a házalás megszüntetését és az ipari rajztanfolyamok szervezését kéri.

A jankováci ipartestület az iparkihágási ügyek rendezését kéri.

A petrováci ipartestület az ipar általános pangásáról tesz panaszt és ezt főleg a szatócsok által forgalomba hozott selejtes, külföldről behozott iparcikknek tulajdonítja. Az ipari szakiskolák szaporítását és a vásárok számának korlátozását tartja kívánatosnak.

Az ó- és új verbázi ipartestület nyomtatott jelentést ad ki az elmúlt évi működéséről és ebben figyelmezteti iparosait, hogy a tanonczképzésre nagyobb súlyt helyezzenek, jobban tartsanak össze, az egymást károsító nagy versenyt hagyják föl, a segédekkel jobban bánjanak stb. Ez ipartestület egyébként is példás munkásságot fejtett ki és nem érdektelen fölemlíteni, hogy amikor az általa rendezett tanonczmunkakiállítás alkalmával tudomására jutott, hogy több iparos eltiltotta tanonczát a kiállításon való részvételtől, a testület előjárósága az illető iparosokat szigorúan megróttá és figyelmeztette, hogy ily eset ismétlődése esetén az illetők ellen büntetés céljából följelentést tesz.

— **A régi szabadelvűek** értekezletéről a fővárosi lapok azt a hírt hozták, hogy az az értekezleten ifj. bajsai Vojnics Sándor országgyűlési képviselőnk is részt vett, s a hozott határozatokhoz ő is hozzá járult. Ezen hírre vonatkozólag Vojnics Sándor a következő táviratot intézte az összes fővárosi lapokhoz:

»A 67-es liberalis alapon állok, de semmiféle különleges pártértekezleten részt nem vettem és határozatokhoz nem csatlakoztam, tehát a hírlapok közleménye tévedésen alapul.

Vojnics Sándor
országgyűlési képviselő.

Szabadka két új gyógyszerértékert kapott.

Ismét két nevezetességgel gyarapodik Szabadka. Közegészségügyi szempontokból legalább is nevezetességnek mondhatjuk, ha maguk az érdekeltek hírünket talán nem is fogadják a legjobb szívrrel.

A belügyminiszterium engedélyezte Szabadkának a két legújabb gyógyszerértékert, a hetediket és nyolczadikat. Ezzel a szabadkai gyógytárak ügye, mely amint tudjuk régóta vajudik végleges elintézését nyert.

A hetedik gyógytárát Hoffmann József kapta meg. E gyógytár a III. körű Szent-György tere lett engedélyezve.

A nyolczadik gyógytár tulajdonosát a közigazgatási bizottság választotta.

hatja meg, de a belügyminiszter már a gyógytár helyét is meghatározta. Ezen gyógytár a VIII. körű Csernovics és Bog-nár utcák sarkára engedélyeztetett.

Ennyiből áll a tudósítás, melynek a III. és VIII. kör. lakosai bizonyára megörülnek.

H I R E K.

Szabadka, június 22.

— **A gazdakör tagjai tanulmányutjukról** tapasztalatokban gyarapodva megérkeztek Kis-Bérről és Bábólnáról, ahol a legnagyobb előzékenységgel fogadta őket az intézőség. A megérkezettek hazajöttük után nyomban táviratilag üdvözölték a földművelésügyi minisztert. Az üdvözlő távirat így szól: Nagyméltóságú Dr. Darányi Ignác földművelési miniszter urnak.

Budapest.

A »Szabadkai Gazdakör« tagjai Kisbéren és Bábólnán töltött tanulmányutról hazaérkezvén, első kötelességüknek tartják Exellentiaát üdvözölni, tántorithatlan bizalmukat és véghetetlen tiszteletüket tolmácsolni.

Regényi, elnök.

Dr. Vojnics, titkár.

— **Egyházmegyei hírek.** Heugen József bajai káplán helyébe Posch Ernő helyeztetett át Temerinből. Schwerer Imre rigyiczai káplán Temerinbe, Potz György obrováci káplán Rigyiczára, Kindl Antal Hajósról Kolluthra, Éberhardt Péter innen Hajósról Csányi István Ráczmiliticsről Bikityre mint káplánok áthelyeztettek.

— **Vermes Béla küldetése.** A londoni nemzetközi tüzvédelmi kongresszuson Vermes Bélával képviselteti magát a magyar kormány, amit a belügyminiszterium a következő megbízó levéllel ad tudtul Vermes Bélának:

Magyar Kir. Belügyminiszterium.

Szám ad 6211/1903./III—b.

Nagyságos Ur! A Londonban f. évi július hó folyamán tartandó nemzetközi tüzvédelmi congressusra Nagyságodat a m. kir. kormány képviselőben ezennel kiküldöm.

Miről Nagyságodat azzal értesitem, hogy ezen kiküldetésről a londoni cs. és kir. osztrák magyar nagykövetség a cs. és kir. közös külügyminiszterium utján értesített.

Budapest, 1903. évi Junius hó 20-án.

A miniszter megbízásából:

Dr. Sélley Sándor,
ministeri tanácsos.

— **Platz Bónifác** Ujvidéken bevégezve az érettségét Szabadkára érkezett s tegnap itt is maradt, mert amint kijelentette, nagyon szereti a szabadkaiakat. Délután utazott Zentára, ahol holnap kezdődnek a szóbeli érettségik.

— **Papi tanácskozmány.** A szabadkai esperesi kerület papsága szokott tavaszi tanácskozását — coronáját — e hó 25-én fogja tartani Csantavéren.

— **Befejezett tanév.** A főgymnasiumban ma befejezték a tanévet. Ma volt az utolsó osztályvizsga. Délután már meg is tartották a tanári kongresszust, mely a diákok sorsa fölött fog dönteni.

— **Plébánosi beiktatás.** Kedves ünnepeleendő e hó 30-án Bácsujfalu községnek, mert e napon fogja tartani plébánosi installációját a község közkezdveltségű plébánosa Eördögh Elemér plébános.

— **Az első leányvizsgázó.** A szabadkai főgymnasiumnak is megvan az első fecskéje.

Velinszky Mátyás, Baranyavár-monostori állomásfőnök leánykája, Róza, szombaton tette le kiváló sikerrel az első osztályról a vizsgát. Az első fecske tehát megérkezett; valószínűleg követni fogja több is, az idők jeleképpen.

— **Kassalak Szabadkán.** A kassai gazdasági tanintézet növendékei, 35-en, tegnap érkeztek Szabadkára. Tegnap a földmives iskolát látogatták meg, s este banket volt tiszteletükre Palicson. Ma Szabadka középületeit, s a Hartmann féle telepeket tekintették meg.

— **Uj plébános.** Heugen József bajai káplán obroviczi plébánossá neveztetett ki.

— **Az évszázóvizsgák az izraelita iskolákban** f. hó 23, 24 és 25-dikén tartatnak meg. Az évszázó ünnepély f. hó 28-dikán d. e. 9 órakor tartatik meg az izraelita hitközség új házának tanács termében.

— **A halas-báosalmás-rigylozai h. é vasut** építésére a kereskedelmi miniszter az ideiglenes építési engedélyt megadta s ennek alapján Gferer, Schoch és Grossmann cég már legközelebb hozzáfog a 70.6 kilométer hosszú, szabványos nyomtávolságú vonal építéséhez.

— **Képesítők.** A szabadkai tanítónő képezdében ma kezdődtek meg a szóbeli képesítők.

— **A zenede évszázó vizsgája.** A városi zenede évszázó vizsgája f. hó 28-ikán, vasárnap d. e. 10 órakor lesz a Pest városhoz címzett szálloda nagytermében.

— **Mótoros vasut Zombor és Apatin között.** Vármegyénk egyik képzett fiatal mérnöke Szeberényi Tibor, — egy csinosan kiállított füzetben Apatin és Zombor között létesítendő motoros vasuti összeköttetésről szaktanulmányt bocsájtott közre, mely Latinovits Pál főispánnak van ajánlva. A vasut jellege a »Bókés-Vesztői« motoros vasut építésénél nyilvánított műszaki elvek szerint épülne, — keskeny nyomtávollal. A motorocsi 35 kilométer óránkénti sebességgel bírna. Vonalhossz 18—20 kilométer. Iránya: Zombor vasuti állomástól kiindulva, bajai ut, Kossuth-utca, Deák Ferencz körút, Erzsébet körút, Jókai tér, bezdáni utca, onnan ki a Sikara erdőn át, új vashidon keresztül a csatornán, Kupuszina község főutczáján át — be Apatinba a zombori uton a városligetig és onnan ki a Dunáig. Ezen utvonal 2 kilométerrel hosszabb mint a zombor—apatini direkt egyenes vonal a műút mellett. Financzírozása akkép terveztetik, hogy 1000 drb. 200 kor, névértékű részvény — 200.000 kor. Ezt Apatin községtől óhajtja beszerezni adó kulcs alapján alig számbavehető pótdóval. Zombornak is hozzá kellene járulnia bizonyos összeggel. A rajzokkal szépen kiállított füzetkét Szeberényi Tibor Apatinban megküldi minden érdeklődőnek. Szép és derék munkát végzett jeles mérnökünk — most csak még kívánatos, hogy számottevő férfaink ezen szép eszmét, mely szerény anyagi eszközökkel kivihető, — minél előbb megvalósítsák.

— **Helyettes hitközségi jegyző.** Frankl Antal, az izraelita hitközség jegyzője szombaton kezdi meg hat heti szabadságát, amely idő alatt a jegyzői teendőket Salver Samu fogja végezni.

— **Százezer koronás alapítvány.** Ó-Becsén az utóbbi hét év alatt a közlegelő felosztása óta a község nagyon elszegényedett, s naponta halommal érkezik kérvény a városházára, melyben az elszegényedett lakosság nyomoruságáról panaszol és segélyért könyörög. Már régön szükségét érezték egy

kózkórháznak. Freund Jozsef gyáros, nagybirtokos, pénteken bejelentette az eljárásságnak, hogy egy kórház építésére százezer koronát adományoz. A kórház építéséhez még az öszön hozzáfognak s jövőre már átadják rendeltetésének. Az építést maga az adományozó fogja vezetni, előbb azonban megtekintik a Délvidék több kórházát, hogy a legmegfelelőbbet mintául válaszzák ki.

— **A leány polgári iskolában** ma volt az évszázó ünnepség, melyen a tanulók szülei közül is számosan megjelentek.

— **Jubileum.** A bajai izraelita polgáriiskolát huszonöt év előtt létesítették. Ez idő óta működik az iskolánál, annak jelenlegi igazgatója Erdős Jakab, ki az iskolát magas színvonalra emelte és azonkívül a közélet minden terén mélyreható működést fejtett ki. Volt tanítványai junius 28-án jubiláris ünnepélyt rendeznek a derék tanár tiszteletére és ezen alkalomból alapítványt létesítenek nevére. A rendező bizottság élén Reich Vilmos áll, kihez Bajára küldendők az alapítványra szánt adományok.

— **Értesítés.** A kalocsai érseki papnevelő intézetbe az idén fölveendő ifjak vizsgálata Kalocsán július 1-én fog megtartatni. A felvételre jelentkezhetnek oly ifjak, kik a gimnázium IV—VIII. osztályban jeles előmenetelt tanusítanak, az egyházi pályára hivatást érzenek, feddhetlen erkölcsi magaviselettel és ép egészséggel bírnak. A pályázni óhajtok ebbeli szándékukat junius hó 15-ig betejesztenendő keresztlevéllel, időközi iskolai értesítővel s orvosi bizonyítvánnyal felszerelendő folyamodványukban, illetőségi helyük jelzése mellett, előzetesen jelentsék be s ha e körvényükre tagadó választ nem kapnak, a tanév végén nyerendő iskolai bizonyítvánnyal ellátva, junius 30-án az érseki hivatalban személyesen jelentkezzenek.

— **Halálozás.** Pletl János asztalosmester ma délelőtt rövid betegség után elhunyt. Halálát igen kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése f. hó 24-én délután 5 órakor lesz.

— **Az ujvidéki érettségik** nagyon rosszul sikerültek. A mint tudósítónk jelenti a 32 érettségiző közül épen 12-en buktak el.

— **Lopás az indóháznál.** Halason a hol most országos vásár van, tegnap a vasuti állomáson egy idevaló asszonynak a zsebéből 30 koronát loptak ki. A panaszos egy másik helybeli asszonyt gyanúsított, aki azonban a nyomozás során ártatlannak bizonyult.

— **Temetés.** Vasárnap délután temették el Osztóics Brátó földbirtokost nagy részvét mellett. A szertartást a karlovai gör. kel. szerb esperes-plébános végezte a helybeli papság segédletével.

— **Felhőszakadás.** Ma délután hat óra tájban óriási felhőszakadás volt a városban. A víz egyes helyeken megállt és sok házban a pinczék is tele lettek vízzel. Az utcái közlekedés teljesen szünetelt. A városi tűzörség kivonult azokhoz a házakhoz, a melyekbe az áradat behatolt és a vizet kiszivattyuzta. A felhőszakadást égi háboru is kísérte, a vilám többször lecsapott, de nagyobb károkat nem okozott.

— **Összeesett az utozán.** Pásztor Mária 46 éves szakácsnő, aki alkoholizmusban szenved, tegnap szolgálatadójának lakásán a Prokesh palotában, miután jól beszédett a pálinkából, legurult az emeleti lépcsőkön és arcát összeütötte. Ma, miután szolgálatából elbocsátották, ismét felöntött a garatra és a nagy mennyiségű pálinka hatása, valamint tegnap kapott sebei folytán a Vörösökör is-

kola előtt összeesett. A mentők beszállították a kózkórházba.

— **Bűvésu estély.** Holnap este a Nemzeti Szálloda kerthelyiségében egy bűvész társulat fogja bemutatni produkcióit. A társulat igazgatója mrs. Stanley. A műsor több érdekesnek ígérkező illusionista és spiritistikai mutatványokból van összeállítva.

— **A nyájas idegen** Az egyik bűnügyi rendőrkapitányhoz ma délelőtt egy jóképű bunyevác ember állított be és ezzel a szavakkal kezdte a panaszát: »Hej tekintetes kapitány uram, vörös kutya, vörös ló, vörös ember egy se jó.« Azután hozzá fogott az eset előadásához, a mely erre a keserű kifakadásra készítette: »Tegnap délelőtt 15 éves fiam, Bulyovsics Erneszt kocsin jött be a városba Nagyfénnyről. Utközben a Piukovics major előtt egy 30 év körüli vörös arczu és hajzatu idegen nyájas hangon kérte, hogy álljon meg és felkéredzett hozzá a kocsira. Fiam készséggel tett eleget a nyájas idegen kérésének, a kivel élénk társalgásba merült. Az ugaraknál kérte, hogy oldalt hajtson, mert a közelben van két láncz földje, a melyen a vetések állását szeretné megtekinteni. Alig haladtak azonban egy kilométernyire, az idegen a ki most már épen nem volt nyájas, látva, hogy senki nincs a közelben, bicskát rántott elő és fiamat leszúrassal fenyegette, ha nem száll le azonnal a kocsiról. Fiam a veszélyes fenyegetéstől megrémülve kénytelen volt az erőlyes fölszólításnak eleget tenni, a nyájas idegen pedig úgy elhajtott 500 korona értékű lovaimmal, hogy bottal üthetem a nyomukat. A rendőrség megindította az eljárást a vakmerő utitárs kézrekerítése iránt.

— **Megkerült gyermek.** Szabó Czibolya István verklis körülbelül két hónap előtt elcsalta magát özv. Szlivác Istvánnak 7 éves gyermekét és azóta bejárta vele Tolnát Baranyát, míg nem a napokban a paksi csendőrség mindkettőjüket elfogta és Szabadkára szállította. A jeles kintornás most a törvényszék börtönében hűsöl.

— **Verekedés.** Kalmár József vasuti munkást Temunovics Pál és társai tegnap a vágóhidnál megtámadták és fejbe verték. Sebei nem életveszélyesek.

— **Rendőri apró hírek.** Mátics Lukács verklis panaszt tett Szabó Czibolya István verklis ellen, hogy ez 60 korona értékű verkljét ellopta. A rendőrség talált ugyan egy verklit Czibolyánál, de ez már nem volt a Máticsé, mert ez valahol becserélte. A Kállay utcában, a melyet most aszfaltoznak, tegnapelőtt éjjel ismeretlen tettes elloptott egy a magyar aszfalt részvénytársaság tulajdonát képező 20 méteres vízhatlan ponyvát. — Vörös Mihály 8 éves budapesti gyermeket az édes anyja leküldte Szabadkára rokonaihoz. A fiu tegnap megérkezett de nem tudja rokonait megtalálni. Egyelőre a rendőrség vette gondjaiba. — Laczkó Mátyás pálmonostori lakostól egy vörhenyes színű és egy fehér tehenet, továbbá egy rugott üszőt és egy másik üszőt elloptak. Állítólag erre hajtották a lopott állatokat. A rendőrség a nyomozást megindította.

Yersenyfuttatás a viczinálissal.

Sevics Márton zombori lakos akarta lefőzni a Gákovára igyekvő viczinálist. Ezer koronát érő két ló volt könnyű kocsija elé fogva, melyen a gazdán kívül még egy 17 éves suhancz ült.

Az országut mellett haladó viczinális sin-

páron meghallotta a gazda a vonat kerekének dübörgését. Meglassította lovainak üggetését addig, míg a viczinális utól nem érte. Mikor azután már mellette pőfékelt a vonatot vonó gép, Sevics Márton kicsinylőleg nézett az erőlködő masinára, mely szinte megnyullott a vontatásban.

A másik pillanatban megeresztette a gyeplőszárazakat, közéje suhintott lovainak, melyek vágatva ragadták maguk után a könnyű terhet. Hasztalanul is erőlködött a masina, több lóhosszal Sevics fogata járt elől. A gazda kicsinylőleg füttyült a viczinálisnak, tüzes lovai vágattak.

Hanem az elbizakodottság mindig a bukást előzi meg. Nem elégedett meg azzal, hogy elhagyta a vonatot, hanem a 17-es órháznál ahol az országut átszelte a sinpárokat a masina előtt akart elvágatni.

Hasztalanul fityegett ott a felirat: »Vigyázz, ha jön a vonat«, meg akarta mutatni, hogy amolyan elhagyott viczinális neki nem imponál. Most már hiába füttyült vissza a gépész; a gazda még egyszer a lovai közé csapott. A két szép pára örült vágatással igyekezett át a sineken. De ebben a pillanatban a gép is odaért és a két lovat agyonzuzta, a kocsit pedig összetörve néhány méternyire dobta el magától.

A gazdának és a kocsin ülő suhancznak kisebb zuzodásokon kívül szerencsére semmi baja sem történt.

A vonat azonnal megállt, fölveették a gazdát, aki semmi áron sem akarta megmondani a nevet és bevitték Gákovára. És most nem csak az ezer koronát érő lovait bánhatja, hanem meg is büntetik; mert ha a gép az erősen vasalt kocsit éri, menthetetlenül kisiklik vonatostól együtt és 35—40 ember veszedelembe kerül.

Törvénykezés.

Méregkeverő mostoha.

Egy brutális mostoha állott ma a helybeli kir. törvényszék büntető tanácsa előtt, a ki a vele vadházasságban élő férjének egyetlen gyermekét méreggel akarta másvilágra küldeni, hogy kényelmesebb életet biztosíthasson magának. Lugosi Erzsébet ó-moroviczai asszony a tavalyi aratási idő alatt, míg férje Asztalos Ferencz munkában volt, ennek öt éves kis gyermekét, a ki gondjaira volt bízva, dohánylevélből készített méregitalal itatta meg. A gyermek azonban, bár az erős méreg nagyon megviselte belső szerveit, az idejekorán érkezett orvosi segítség folytán meggyógyult, a lelketlen mostoha pedig miután bűnös tette reá bizonyult ma elvette méltó büntetését.

A kir. törvényszék, a mely Szerdahelyi Sándor elnöke alatt, Erneszt Gyula és dr. Costan Miklós szavazó bírákból és Gramling Kornél jegyzőből állott a teljes beismérésben levő vádlottat ártalmas szer beadása által elkövetett büntettségben mondotta ki bűnösnek és hat havi börtönre ítélte.

Halálos fejszeccsapás.

A másik bűnügy Aranyosi Péter szeremleli favágó bűnügye volt, a ki ellen az ügyészség, szándékos emberölés miatt emelt vádat.

Február hó 9-én Aranyosi Péter együtt iddógált egyik szeremleli korcsmában Ézsi János nevű napszámossal. Miután alaposan felöntöttek a garatra, elhagyták a korcsmát. Az uton azonban összeszólalkoztak miközben Ézsi rongyos becestelen embernek nevezte Aranyosit mire utóbbi azzal vágott vissza hogy az a becestelen ember a ki tartozik és

nem fizet és felszólította Ézsit, hogy fizesse meg a kilencz krajczárt a mivel neki tartozik. Erre Ezsi úgy pofonította Aranyosit, hogy még most is nagyot hall a balfülére, ez pedig a hatalmas pofon feletti dühében a keze ügyében levő fejszét Ezsi fejéhez csapta, úgy hogy ez kapott sebébe egy hét mulva belehalt.

Vádlott kihallgatása során teljes beismerésben volt, csupán azzal védekezett, hogy nem akarta az elhaltat agyonütni és tettét hirtelen felindulásában követte el.

Eperjessy Béla kir. ügyész, mint már a vád során, ismételten kérte az esküdtzék illetékességének megállapítását, de a kir. törvényszék az ügyészi indítványt másodizben is visszautasította és dr. *Békeffy Gyula* ügyvédet helyettesítő dr. *Winkler Elemér*-nek, a ki a védői tisztet látta el, — álláspontját tette a magáévá és vádlottat erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt két évi börtönbüntetésre ítélte. Két hónap a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vétetett.

A kir. ügyész az esküdtzék illetékességének kinem mondása miatt semmisségi panaszszal élt, az ítélet ellen pedig súlyosbítás végett felebbezett. Vádlott és védője pedig a 91. §. nem alkalmazása miatt jelentettek be felebbezést.

SZÍNHÁZ.

— **Bottyán Generális a Székelyföldön.** Kézdivásárhelyen a Rákóczy ünnepre diszeloadásul Szeibenburger Károly tört. színműve lett elfogadva, a mely az eddigi kuruczdarabok közt Rákóczy korszakát csaknem egész teljében történelmi hűséggel ecseteli. Bizton hisszük, hogy földinknek e színműve itt is diadallal kerül színre. Kézdi-Vásárhely hazánk nagyobb városai közül éppen a 20-ik a hol eddig Bottyánadatott. Nevelni ennek érdekességét ama körülmény is, hogy onnan nem messze a vadregényes ójtari szorosban Rákóczy-vára emelkedik, tehát nemcsak alkalomszerű, hanem egyuttal helyi érdekű is Bottyánnak ottani színrekerülése.

SPORT.

Football mérkőzés.

Érdekes football verseny volt tegnap délután a Ferencvárosi torna club és a „Bácska“ atletikai club között azombori uti verseny pályán nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében. Mindkét részről igen ügyes játékosok vették föl egymással a versenyt és a helybeliek közül különösen Gruber Gyula ügyeskedett s főleg neki köszönhető, hogy a helybeli verseny csoport elég szép eredményel állta meg helyét, mert a játék eredménye a ferencvárosiak részéről három goal, a mienk részéről pedig kettő volt.

Közgazdaság.

Vetések állása a megyében.

A búzát megyénkben az esőzés sok helyen megdöntötte s a megdőlő vetésekben a levézetet és a szárat a rozsda igen ellepte. A kalász a múlt hét folyamán még rozsdamentes volt. Az országos valószínű termés átlagához 6.70 métermázsához viszonyítva, megyénkben jó termés mutatkozik. Buzával bevettett 491,462 kat. hold miután az idej átlagos számítás szerint 3,703,600 métermázsát várnak, holdankint 7.53-mal számítva.

A rozsrá nagyon kedvező volt eddig az

időjárás, jól lehet a szemképződés néhol hiányos és sok az ablakos kalász. Megyénkben helyenkint a szipoly is károkat okozott. A bevetett terület nagysága 22191 kat. hold, melyből holdankint átlag 6.82 mmázsát számítva 151.400 métermázsá össztermést várnak.

Az árpa, ott a hol féreg nem bántotta jó, kalásza szép, szalmája magas. Helyenkint rozsa és üszög észlelhető. Rovarok és férgek szórványosan most károsítják. Árpával bevettettek a megyében 54.064 kat. holdat. A termés átlagát holdankint 7.32 mmázsára teszik, s így az össztermés 489.047 mmázsát tenne ki.

A zabot nálunk az időjárás meglehetősen megviselte, de a múlt heti kedvező esőkre felüdült és üde, zöld színét visszanyerte. Bugáját már kitolta. Helyenkint a vadrepce és a gaz felverte magát a vetésekben. Zab alatt van 207.285 kat. hold, melyről holdankint 7.89 mmázsát számítva a termés 1,644.000 mmázsát tenne ki.

A tengeri az esőzések után szemlátomást fejlődik, ámbár a májusi fagykárokat nem igen heverte ki.

A burgonyából, kedvező időjárás esetén, jó közepes termés várható.

A káposztában helyenkint a rovarok, különösen a földi bolha okozott károkat.

Len és kender elég magas, tömött és sűrű. A fejlődés biztató.

Gabonatözsde.

Budapesti gabonatözsde.

Nyugodt hangulat és tartott árak mellett ma 12.000 mm. buza kelt el.

A többi gabonaneműekben nem volt forgalom.

A hartáridő-üzlet nyugodt irányzattal indult, az üzlet folyama alatt azonban megszilárdult és az oktoberi buza és rozs 7—8 fillérrel emelkedett, míg zab és tengeri tartott maradt.

	Kezdeti	Változás
Buza májusra	—	—
Buza	—	—
Buza okt.-re	734	731—739
Rozs	—	—
Rozs okt.-re	617	622—627
Rozs	—	—
Zab májusra	—	—
Zab	—	—
Zab okt.-re	551	552—553
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	632	633—632
Tengeri aug.-ra	635	634—635
Tengeri májusra	5.26	5.27—5.26
Repce aug.-ra	11.70	11.70—11.80
Repce	—	—

Helyi gabona árak.

Gyöngye kereslet és hasonló kínálat mellett forgalomba került búzát 7.10—15 koronáért vásárolták a mai heti piacon.

Zabban alig volt kínálat. Elkelt 4—500 mmázsá. 5—5.10 kor. árban. Tengeri élénken. lett keresve és prima minőségű 6—6.40 koronáért kelt el.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

543/1903. szám.

Hirdetmény.

A régi tanítónőképzésben levő árnyékszék átalakítási munkáinak s a Petőli-utcai gyalogsági laktanya tetőserepező munkáinak biztosítása céljából f. évi június hó 24-én szerdán d. e. 10 órakor a városi mérnöki hivatalban szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, feltételek a mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt betekinhetők.

Szabadkán, 1903. június hó 18.

A mérnöki kivatal.

Nyom. Szabados Sándor Szabadka,

1902/903. eln. sz.

Pályázati hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város törvényhatóságánál álló és Egyezerkettőszáz korona évi fizetés, Hétszázhusz korona fuvardíj, 48 kor. irodaátalány és szabad lakással javadalmazott városi-vágóhídi állatorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánókat, hogy pályázati kérvényeiket Méltóságos Schmausz Endre főispán urhoz Szabadkán folyó évi július hó 10-ig annál is inkább nyujtsák be, mert a később benyujtott pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Szabadkán, 1903. évi június hó 18.

Dr. Biró Károly.

polgármester.

Gséplőgépekhez

a 76271/99. sz. keresk. minis-
teri rendelet értelmében

felszerelt

mentő- szekrények

jutányos áron kaphatók

Milassin Illés

gyógyszertárában

Szabadkán.

Olvasd!

Olvasd!

ENGL ADOLF,

varrógép-kerékpárraktára és házi sürgöny (villamos osengetyű) installáló intézete.

Szabadkán, Kossuth-utca

a „Pest szálloda“-nak és dohány nagytözsdeinek átellenében.

elsőrendű varrógépeit — részlettízítésre is, és a cöntinens legjobb kerékpárját, a „Styriat“, a melynek főképviseelője, egyszersmind Szabadka és a megye nagyobb területére.

Különösen felhívja a hölgyközönség figyelmét műhímzőgépeire, a melyekkel bármilyen komplikált mintájú hímzést művésziessé lehet előállítani.

Minták és gépek bármikor megtekinthetők és szaktanítás INGYEN.

Bevezet házi sürgönyöket (villamos osengőket) és elfogad mindennemű e szakba vágó valamint bármilyen gépjavitást, lelkiismeretesen, pontosan és olcsón.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Ingyen és bérmentve kap

mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb Liköröket és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országsszerte ismert arómáimmal előállítani.

WATTERICH A.

Bndapest, VII. Dohány-utca 5. sz. alatt.